

Národný projekt

Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny II.

Operačný program:	Ľudské zdroje
Žiadateľ:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Kód projektu v ITMS2014+:	312041CQK4
Celkové oprávnené výdavky projektu:	15 259 567,62 Eur
Požadovaná výška NFP:	15 259 567,62 Eur

Prioritná os:	4. Sociálne začlenenie
Investičná priorita:	4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti
Špecifický cieľ:	4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na trhu práce

Miesto realizácie projektu	
Štát:	Slovenská republika
Región NUTS II:	Západné Slovensko / Stredné Slovensko / Východné Slovensko
Vyšší územný celok NUTS III:	Bratislavský kraj/ Nitriansky kraj/ Trnavský kraj/ Trenčiansky kraj/ Banskobystrický kraj/ Žilinský kraj/ Prešovský kraj/ Košický kraj

Popis projektu

Cieľom národného projektu je pokračovanie v podpore komplexného prístupu v poskytovaní pomoci a poradenstva osobám cieľovej skupiny podľa ich aktuálnych potrieb a to v oblasti pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného, štátnych sociálnych dávok, peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len HNNVaŠSD“), ako aj v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) so zreteľom na aktívne riešenie ich životnej situácie. Dôraz bude kladený na budovanie sieťovania či už v rámci úradu PSVR, ako aj sieťovania regionálnych možností pomoci cieľovej skupine pri riešení jej životnej situácie.

Projekt bude implementovaný prostredníctvom hlavnej aktivity „Podpora výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce“ .

Cieľovou skupinou sú – klienti oddelení SPODaSK a oddelení HNNVaŠSD úradov PSVR.

Oprávneným územím realizácie aktivít projektu je celé územie Slovenskej republiky.

Merateľné ukazovatele:

- Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni
- Počet vykonávateľov služieb a opatrení na účely sociálneho začleňovania
- Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začleňovania
- Neaktívni mladí do 29 rokov
- Neaktívni mladí do 29 rokov, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní

Popis východiskovej situácie

Východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP:

- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a jeho opčný protokol,
- Dohovor OSN o právach dieťaťa a jeho opčné protokoly,
- Smernica OSN o náhradnej rodinnej starostlivosti,
- zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 152/2022 Z. z., ktorou sa dopĺňa vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení vyhlášky č. 447/2020 Z. z.,
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok,
- zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok,
- zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok,
- zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších právnych predpisov,
- zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

- a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce,
 - zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
 - zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov,
 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov,
 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup pre vykonávanie nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov,
 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1231/2010, ktorým sa rozširuje nariadenie (ES) č. 883/2004 a nariadenie (ES) č. 987/2009 na štátnych príslušníkov tretích krajín, na ktorých sa tieto nariadenia doteraz nevzťahovali výhradne z dôvodu ich štátnej príslušnosti v znení neskorších predpisov,
 - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie v znení neskorších predpisov,
 - Správa o Slovensku 2019,
 - Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe.

Problémové a prioritné oblasti, z ktorých NP vychádza:

NP nadväzuje na NP Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý bol Ústredím PSVR implementovaný od 12/2020 do 12/2022 na celom území Slovenskej republiky prostredníctvom hlavnej aktivity „Podpora výkonu sociálnej práce s klientmi v ich prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia ich integrácie do spoločnosti a na trh práce“ a ktorý priniesol niekoľko inovácií:

- rozšírenie komplexnej pomoci aj na cieľovú skupinu detí s problémovým správaním a plnoleté fyzické osoby prepustené z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby alebo z výkonu detencie,
- budovanie sieťovania na úseku sociálnej pomoci na teritoriálnej a regionálnej úrovni v prospech cieľovej skupiny,
- skvalitnenie výkonu terénnej sociálnej práce prostredníctvom skupinovej supervízie,
- zriadenie riadiaceho výboru, ktorého hlavným prínosom je možnosť aktívne sa podieľať, na základe

informácií z implementácie NP, na riešení vzniknutých problémov a koordinácii aktivít, čím sa zabezpečuje plynulé napĺňanie cieľov NP.

V rámci NP Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny bolo vytvorených 628 špecifických pracovných pozícií terénnych sociálnych pracovníkov.

Spôsob realizácie aktivít projektu

Hlavná aktivita projektu:

Podpora výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce

Príklad hlavnej aktivity v zmysle OP LZ:

Podpora profesionalizácie sociálnej práce a iných odborných činností v prirodzenom prostredí, otvorenom prostredí, náhradnom prostredí a na komunitnej úrovni, napr. terénna sociálna práca a komunitné centrá

Celková dĺžka realizácie hlavných a podporných aktivít projektu: 12/2022 – 12/2023

Opis hlavnej aktivity:

Projekt bude implementovaný prostredníctvom hlavnej aktivity „Podpora výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce“ a dvoch podaktivít:

podaktivita 1: „Podpora sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce v rámci SPODaSK“.

V rámci tejto aktivity bude prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov poskytovaná pomoc a podpora deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK, a to najmä v súvislosti:

- s určovaním miery ohrozenia dieťaťa a efektívnym odhaľovaním syndrómu CAN,
- s predchádzaním situáciám, ktoré by mohli viesť k vyňatiu dieťaťa z rodiny,
- so stabilizáciou sociálnej situácie detí, ktoré sa po sanácii rodinného prostredia vrátili do pôvodných biologických rodín alebo boli zverené do niektorej z foriem náhradnej rodinnej starostlivosti,
- sieťovanie regionálnych možností pomoci cieľovej skupine pri riešení jej životnej situácie,
- s výkonom sociálnej práce s deťmi s problémovým správaním, poruchami správania prejavujúcimi sa predovšetkým záškoláctvom, ale aj páchaním protispoločenskej činnosti, trestnej činnosti a činnosti inak trestnej, nerešpektovaním rodičov a problémami vo vzťahoch s rodičmi, ako aj rovesníkmi, nerešpektovaním autority a oslabeným výchovným vplyvom rodičov,
- s penitenciárnou a postpenitenciárnou starostlivosťou o plnoleté fyzické osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK,
- s pomocou pri riešení nepriaznivej životnej situácie, po prepustení zo zdravotníckeho zariadenia na liečbu drogových alebo iných závislostí, po ukončení resocializačného programu a po zániku ústavnej alebo ochrannej starostlivosti po dovŕšení plnoletosti, o ktorú požiadajú plnoleté fyzické osoby.

Terénnym sociálnym pracovníkom vykonávajúcim opatrenia SPODaSK bude poskytnuté odborné vzdelávanie za účelom ich odbornej podpory a profesijného rastu, zamerané na Motivačné rozhovory v práci s klientmi SPODaSK. Vzdelávanie má rozšíriť vedomosti a praktické zručnosti terénnych sociálnych pracovníkov pri motivácii osôb cieľovej skupiny SPODaSK riešiť ich nepriaznivú životnú situáciu v záujme prispôsobenia sa novým životným podmienkam, nájdeniu zdrojov a možnosti k zmene a ich sebarozvoju.

S cieľom zabezpečiť, podporiť a udržať kvalitný výkon terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí cieľovej skupiny, pre ktorú sú vykonávané opatrenia SPODaSK bude realizovaná skupinová supervízia. Skupinová supervízia je v tomto ohľade vnímaná ako odborná činnosť, pri ktorej supervízor uvažuje spoločne s pomáhajúcimi terénnymi sociálnymi pracovníkmi nad úrovňou pomoci cieľovej skupine, pomáha zvyšovať jej schopnosť reflexie vlastnej práce a sebareflexie a podporuje ju v dosahovaní určitých organizačných, profesionálnych a osobných cieľov. Zároveň supervízia chráni cieľovú skupinu pred nekompetentnými intervenciami, chráni status profesie alebo profesijnej skupiny.

podaktivita 2: „Podpora sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce v rámci poskytovania dávok a peňažných príspevkov“.

V rámci tejto aktivity bude prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov poskytovaná pomoc a podpora osobám cieľovej skupiny spadajúcich do vecnej pôsobnosti oddelení HNNVaŠSD a PPKaPČ, a to najmä:

- poskytovanie pomoci vzhľadom na špecifické potreby osôb cieľovej skupiny, vrátane poskytovania

- sociálneho poradenstva v rámci komplexných poradenských služieb,
- sieťovanie regionálnych možností pomoci cieľovej skupine pri riešení jej životnej situácie,
- aktivizácia cieľovej skupiny k pozitívnemu riešeniu jej životnej situácie,
- zvyšovanie finančnej gramotnosti so zameraním sa na manažment rodinných financií,
- zmapovanie komplexnej sociálnej situácie na účely poskytovania dávok a peňažných príspevkov alebo na účely dotácií,
- spracovávanie záznamov z mapovania potrieb a sociálnej situácie cieľovej skupiny v prirodzenom rodinnom prostredí (v úzkej spolupráci s kmeňovými zamestnancami úradov PSVR),
- spolupráca s osobitným príjemcom za účelom efektívnejšieho riešenia sociálnej situácie cieľovej skupiny.

Zamestnancom bude poskytnuté odborné vzdelávanie. Odborná pripravenosť je nevyhnutnou podmienkou výkonu sociálnej práce na úseku HNNVaŠSD a PPKaPČ. Vzdelávanie bude zamerané na zlepšenie teoretických vedomostí v oblasti súvisiacich s výkonom terénnej sociálnej práce. Vzdelávanie má prispieť k prehĺbeniu odborných vedomostí súvisiacich s výkonom práce na úseku HNNVaŠSD a PPKaPČ.

S cieľom zabezpečiť a udržať kvalitný výkon sociálnej práce v prirodzenom rodinnom prostredí cieľovej skupiny poberajúcej dávky a peňažné príspevky bude zabezpečená skupinová supervízia ako nástroj profesijného rastu a zabezpečenia kvality poskytovaných služieb. Skupinová supervízia bude zamestnancom slúžiť ako nástroj podpory a pomoci, zabezpečovať pohľad na profesijnú oblasť z inej perspektívy, viesť k zvyšovaniu schopnosti zamestnancov k zamysleniu sa, reflexii vlastnej práce, ako aj sebareflexii, výsledkom čoho má byť získanie nadhľadu nad svojou profesijnou činnosťou a súčasne dosiahnutie profesijných, organizačných a osobných cieľov.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

NP vychádza z potreby kontinuálneho vykonávania terénnej sociálnej práce ako efektívneho nástroja na znižovanie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia, ktorá zachytáva a rieši problémy priamo v prirodzenom prostredí osôb cieľovej skupiny s dôrazom na komplexný prístup v poskytovaní pomoci a poradenstva. Cieľom projektu je pokračovať v budovaní sieťovania či už v rámci úradu PSVR, ako aj sieťovania regionálnych možností pomoci cieľovej skupine pri riešení jej nepriaznivej životnej situácie.

Popis cieľovej skupiny

- deti
- deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením
- marginalizované skupiny, vrátane Rómov
- mladí ľudia, osobitne mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani v zamestnaní, ani zapojení do procesu vzdelávania alebo odbornej prípravy – NEET
- nízkopríjmové domácnosti
- osoby so zdravotným postihnutím
- rodiny s deťmi, neúplné rodiny s deťmi, mnohohodné rodiny
- subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti prevencie diskriminácie a /alebo sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore

Harmonogram realizácie aktivít

Celková dĺžka realizácie aktivít projektu (v mesiacoch):	13
---	----

Aktivity projektu realizované v oprávnenom území OP

Subjekt:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Hlavné aktivity projektu:	
Typ aktivity:	Podpora profesionalizácie sociálnej práce a iných odborných činností v

	prirodzenom prostredí, otvorenom prostredí, náhradnom prostredí a na komunitnej úrovni, napr. terénna sociálna práca a komunitné centrá
Hlavná aktivita projektu:	Názov hlavnej aktivity : Podpora výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na trh práce
Začiatok realizácie:	12/2022
Koniec realizácie:	12/2023

Prehľad merateľných ukazovateľov projektu	
Merná jednotka:	počet
Merateľný ukazovateľ:	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni
Celková cieľová hodnota:	1
Merná jednotka:	počet
Merateľný ukazovateľ:	Počet vykonávateľov služieb a opatrení na účely sociálneho začlenenia
Celková cieľová hodnota:	1
Merná jednotka:	počet
Merateľný ukazovateľ:	Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia
Celková cieľová hodnota:	52 628
Merná jednotka:	počet
Merateľný ukazovateľ:	Neaktívni mladí do 29 rokov
Celková cieľová hodnota:	1 000
Merná jednotka:	počet
Merateľný ukazovateľ:	Neaktívni mladí do 29 rokov, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania/odbornej prípravy, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní
Celková cieľová hodnota:	100